

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Balan Angela în numele inculpatului Catana Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Catana Sergiu Pintilie, născut la 15 martie 1984, originar și domiciliat în s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 10.03.2011 - 15.05.2013 (prima instanță).
2. 29.05.2013 - 23.01.2014 (instanța de apel).
3. 16.04.2014 - 10.06.2014 (instanța de recurs ordinar).
4. 21.07.2014 - 04.12.2014 (instanța de apel).
5. 01.04.2015 - 17.06.2015 (instanța de recurs ordinar).

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 15 mai 2013, Catana Sergiu a fost condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Catana Sergiu, deținând în baza ordinului MAI nr. 99 EF din 27.02.2009 funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al Secției de Poliție al s. Cîrnățeni a CPR Căușeni și, fiind persoană cu funcție de răspundere, abilitată în conformitate cu art. 2 al Legii cu privire la poliție nr. 416-XII din 18.12.1990, cu funcții de apărare a vieții, sănătății, onoarei, demnității, drepturilor, libertăților, intereselor și averii cetățenilor, la 03 octombrie 2008, în urma efectuării perchezițiilor la domiciliile persoanelor bănuite de trafic de substanțe narcotice în s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, de către colaboratorii Direcției Combateră a Crimelor Organizate, la care a luat parte și șeful de post al s. Cîrnățeni, Catana Sergiu, în urma cărora au fost reținuți soții Balaban Eudochia și Balaban Gavril, în jurul orei 14:00, escortându-l pe ultimul cu alți colaboratori, au intrat în barul-magazin „Paniș Sergiu” din s. Cîrnățeni, unde Catana Sergiu, depășind vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, i-a aplicat cet. Balaban Gavril lovituri în regiunea facială,

cauzându-i vătămări corporale ușoare, sub formă de hemoragie și plagă contondentă pe față, fractura coroniței dintelui 3 al maxilarului superior, precum și daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părții vătămate Balaban Gavril.

Tot el, la 01 octombrie 2008, în jurul orei 20:00, deținând aceeași funcție, prin exces de serviciu, aflându-se în centrul s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, fiind cu automobilul de serviciu al poliției rutiere și, folosind semnalele luminoase și sonore, l-a stopat pe cet. Mungiu Vasile, care se deplasa cu motocicleta de model „Minsk” în direcția s. Plop Știubei. După ce cet. Mungiu Vasile a oprit motocicleta, Catana Sergiu s-a apropiat de dînsul și, fiind nemulțumit de faptul că cu o zi înainte acesta nu s-a oprit cînd el, fiind cu automobilul său personal, fără uniformă, a încercat să-l stopeze, invocînd că îi cunoaște automobilul său și că trebuia să se oprească, i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele în piept, în față și în spate cauzându-i, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 30/D din 19 februarie 2009, vătămări corporale fără cauzarea de daune sănătății sub formă de echimoze pe spate, ce au apărut de la acțiunea traumatică cu un obiect dur contondent.

Tot el, deținînd funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Cîrnățeni al C.R.P. Căușeni, fiind persoană cu funcție de răspundere, reprezentant al puterii de stat, a comis acțiuni, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prevăzute de art.12-15 al Legii cu privire la poliție, în următoarele circumstanțe.

La 05 februarie 2011, în jurul orei 20:00, aflîndu-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu conform Legii cu privire la poliție, fiind sesizat de comiterea încălcării ordinii publice, cu automobilul său personal de model VAZ-2110, cu n/î CS AM 942, s-a deplasat la barul-saună a Î.I. „Dilan Pavel” din s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni. Văzîndu-l în fața localului pe minorul Botnari Valeriu, i-a spus acestuia într-o formă brutală să plece acasă, modul în care a fost adresarea l-a motivat pe ultimul să nu reacționeze la spusele lui Catana Sergiu, în urma cărui fapt acesta i-a aplicat lui Botnari Valeriu cîteva lovituri cu pumnii în regiunea feței, de la care acesta a căzut jos. În timp ce Botnari Valeriu se afla jos, Catana Sergiu la tîrît de haină lîngă un copac în apropierea barului, unde i-a mai aplicat cîteva lovituri cu picioarele în diferite părți ale corpului, inclusiv în regiunea feței cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 26/D din 09.02.2011 vătămări corporale medii, sub formă de fractură închisă a maxilarului pe dreapta, comoție cerebrală, echimoze și escoriații, precum și daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părții vătămate Botnari Valeriu.

La cerințele și insistențele persoanelor prezente, și anume Balaban Igor, Balaban Daniel și Balaban Nicolae de a înceta acțiunile de maltratare a lui Botnari Valeriu, Catana Sergiu nu a reacționat, solicitîndu-le să nu se implice, de altfel vor surveni consecințe nefavorabile și pentru ei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul și avocatul Balan Angela în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri, prin care inculpatul Catana Sergiu să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa

funcții în poliție sau de a exercita activitate de ocrotire a ordinii de drept pe un termen de 5 ani, pe motiv că reîncadrând fapta inculpatului la alin. (1) al art. 328 Cod penal, instanța nu a reținut că la 21.12.2012 a intrat în vigoare Legea nr. 252 din 08.11.2012, prin care a fost abrogat lit. a) și c) al alin. (2) din art. 328 Cod penal și introdus art. 166¹ alin. (1) Cod penal, care corespunde dispoziției și sancțiunii articolului de care a fost pus sub înavuire inculpatul, astfel că acțiunile acestuia urmau a fi reîncadrate în această normă, prin prisma art. 8 și 10 Cod penal; pedeapsa stabilită inculpatului este una prea blândă în raport cu pericolul social al infracțiunii pe care acesta a comis-o, reieșind din circumstanțele cauzei și persoana acestuia, astfel că suspendarea condiționată a executării ei nu va contribui la restabilirea echității;

- avocatul Balan Angela în numele inculpatului, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motivul neconstatării faptei infracțiunii, invocându-se că, în cadrul examinării cauzei nu au fost aduse probe veridice ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, cauza fiind examinată de prima instanță superficial și unilateral, instanța dând prioritate probelor prezentate de partea acuzării punându-le la baza sentinței de condamnare, însă fără a le respinge pe cele prezentate de partea apărării care confirmă nevinovăția inculpatului în cele comise, și anume:

- pe episodul părții vătămate Balaban Gavril, instanța neîntemeiat a pus la baza soluției de condamnare declarațiile părții vătămate, a martorilor Balaban Eudochia, Golan Iurie, care nu au văzut cum au derulat evenimentele, aflând despre cele întâmplate de la partea vătămată și ale lui Paniș Rodica, date în cadrul urmăririi penale, apreciindu-le critic pe cele ale martorilor oculari Apostol Alexei și Garștea Veaceslav, care dimpotrivă au confirmat că nu au văzut ca părții vătămate să-i fi fost aplicate careva lovituri; nu s-a luat în considerație faptul că examinarea medico-legală a părții vătămate a fost efectuată după expirarea a 6 luni de zile din ziua comiterii pretinselor acțiuni, iar în raportul de examinare lipsește indicarea duratei cauzării leziunilor depistate; instanța a ieșit din limitele înavuirii, deoarece în rechizitoriu nu este indicat scopul, motivul și intenția inculpatului de a aplica lovituri părții vătămate, constatarea cărora, în temeiul art. 281 Cod de procedură penală, este obligatorie, pe când instanța în sentință a stabilit că motivul infracțiunii săvârșite de inculpat constă în *răzbunarea* acestuia față de partea vătămată, prin ce a fost încălcat art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală;

- pe episodul părții vătămate Mungiu Vasile, instanța incorect a luat în considerație declarațiile martorilor Mungiu Svetlana și Chelbur Valeriu, care nu au fost martori oculari a evenimentelor pretinse de partea vătămată și declarațiile acestuia vin în contradicție cu ale inculpatului, care a infirmat cele declarate de ultimul, precum și a martorului Golan Iurie, care a declarat că partea vătămată nu a fost niciodată la el, nu a solicitat bani și nu i-a transmis bani, prin urmare, pe acest episod la fel nu a fost stabilit motivul, care determină scopul și intenția persoanei de a comite fapta prejudiciabilă, ceea ce rezultă și din plângerea ce a fost înregistrată la organele de resort de către partea vătămată;

- pe episodul părții vătămate Botnari Valeriu, inculpatul a acționat în rezultatul agresiunilor din partea părții vătămate, respingând un atac real, material, direct și emitent asupra sa, astfel că acțiunile întreprinse de inculpat au fost

efectuate în limitele drepturilor acordate acestuia în legătură cu funcția pe care o deținea și în conformitate cu art. 14, 15 al Legii cu privire la poliție, astfel că pe acest episod lipsește elementul obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal, și anume fapta prejudiciabilă, care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 23 ianuarie 2014, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror și avocatul Balan Angela în numele inculpatului Catana Sergiu.

În motivarea soluției date instanța a indicat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a comis infracțiunea imputată, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel că vinovăția inculpatului de săvârșirea faptelor prejudiciabile incriminate a fost dovedită pe fiecare episod în parte, și anume prin declarațiile părților vătămate Balaban G., Mungiu V. și Botnari V., a martorilor Balaban E., Golban Iu., Paniș A., Mungiu S., Chelbur V., Coadă M., Balaban N., Balaban Ig., Cazacu V., precum și probele scrise – rapoartele de expertiză medico-legală din 24.08.2009, 19.02.2009 și 09.02.2011.

La fel, instanța a considerat că corect prima instanță a apreciat critic declarațiile martorilor Apostol V. și Garștea V., Paniș S., Țurcanu Ig. și Prozorovski V., deoarece au fost date în favoarea inculpatului, și acestea vin în contradicție cu celelalte probe administrate în cauză.

În concluzie, instanța de apel, a constatat că vina inculpatului pe toate trei capete de acuzate a fost dovedită și acțiunile acestuia corect au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, reieșind din modificările operate prin Legea nr. 252 din 08.11.12, în vigoare din 21.12.2012 și art.10 Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe, care și-a expus dezacordul vizavi de poziția procurorului privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 166¹ Cod penal, deoarece legea nouă înăsprește pedeapsa și înrăutățește situația inculpatului, fiindcă pedeapsa complementară este una mai dură, din care motiv instanța a constatat netemeinicia apelului declarat de procuror.

5. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, invocînd temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța de apel neîntemeiat a menținut soluția primei instanțe de reîncadrare a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 328 alin. (2) lit. a) în cele ale art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece legislatorul abrogînd lit. a) din alin. (2) art. 328 Cod penal, nu a exclus fapta infracțională - excesul de putere săvârșit prin metoda aplicării violenței, ci a introdus-o într-o normă specială prevăzută de art. 166¹ alin.

(1) Cod penal, în baza căreia inculpatul urma a fi condamnat, ori reținând că noua normă este mai aspră, instanțele nu erau în drept să recalifice acțiunile inculpatului la alin. (1) al art. 328 Cod penal, dar să încadreze acțiunile acestuia în baza normei penale de care a fost învinuit, care era în vigoare la data comiterii infracțiunii; pedeapsa stabilită inculpatului cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probă, în coraport cu fapta săvârșită, consecințele social periculoase survenite, nu va atinge scopul legii penale de corectare și prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni;

- avocatul în numele inculpatului, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 16) Cod de procedură penală, casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de încetare a procesului penal, în temeiul art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod penal, pe motiv că în cauza dată sunt circumstanțe ce exclud urmărirea penală, deoarece pe episodul părții vătămate Balaban Gavril, inculpatul a fost recunoscut în calitate de bănuit la 19.08.2009, iar învinuirea i-a fost înaintată la 26.11.2009, adică cu depășirea termenului de trei luni, prevăzut de art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, în rest invocând repetat aceleași motive ca și în apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2014 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul și de avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Catana Sergiu, casată total decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției Colegiul penal a menționat, că din actele cauzei, prima instanță cercetînd și apreciind în ansamblu probele administrate în cauză, a conchis că vinovăția inculpatului Catana Sergiu este dovedită, însă făcînd trimitere la modificările operate în Codul penal prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 și art. 8, 10 alin. (1) Cod penal, a considerat că acțiunile acestuia urmează a fi reîncadrate în prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a acțiunilor care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzînd daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice.

Colegiul penal lărgit a reținut că, potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, litera a) și c) din alin. (2) al art. 328 Cod penal – „aplicarea violenței”, a fost abrogată, fiind totodată modificate și completate un șir de acte legislative, avînd drept scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii. Concomitent, prin aceeași Lege, în Codul penal a fost introdus art. 166¹, care prevede răspunderea penală pentru tortură, tratamentul inuman sau degradant.

Prin urmare, fapta de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu” cu cauzarea violenței, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252

din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, nu a fost decriminalizată, faptele prejudiciabile comise de către făptuitori fiind în continuare pasibile de pedeapsă penală în baza art. 166¹ Cod penal.

Colegiul lărgit a mai menționat că, instanța de apel indicînd că acțiunile inculpatului nu pot fi încadrate în norma penală menționată, deoarece sancțiunea acesteia este mai aspră decît a celei în baza căruia inculpatul a fost pus sub învinuire, totuși nu a ținut cont de prevederile art. 8 Cod penal, potrivit căruia caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvîșirii faptei.

Colegiul penal a relatat că, instanța de apel, la examinarea apelurilor declarate atît de partea acuzării, cît și de partea apărării, urma să țină seama de prevederile legislației în vigoare, totodată să verifice toate probele administrate și prezentate în cauză în confirmarea atît a vinovăției, cît și a nevinovăției inculpatului în cele incriminate și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate atît a părții acuzării, cît și a părții apărării.

Instanța de recurs a considerat, că erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelurile cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești, decizia instanței de apel în cauza dată urmînd a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Balan Angela în numele inculpatului Catana Sergiu, admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința în latura penală și pronunțată o nouă hotărîre după cum urmează.

Catana Sergiu, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnat la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a invocat, că *vinovăția inculpatului Catana Sergiu pe episodul maltratării lui Balaban Gavril* a fost dovedită prin declarațiile făcute în ședința de judecată de către partea vătămată, martorii Balaban Eudochia, Golan Iurie, declarațiile martorului Paniș Aurelia date în cadrul urmăririi penale, raportul de expertiză medico-legală, care atestă cu certitudine și în afara unor dubii rezonabile că, la 03.10.2008, Balaban Gavril a fost maltratat de către inculpatul Catana Sergiu în circumstanțele mai sus expuse, iar acțiunile acestuia denotă abuz de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu.

Instanța de apel a menționat că declarațiile făcute de către martorii apărării Apostol Alexei și Garștea Veaceslav atît în cadrul urmăririi penale cît și în ședința de judecată, instanța de judecată corect le-a apreciat critic, fiind lipsite de

credibilitate or, aceștea au făcut declarații în favoarea inculpatului, colegului lor Catana Sergiu, protejându-l astfel pe acesta cât și pe ei însuși de consecințe nefavorabile or, în caz contrar cum aveau să explice inacțiunile sale în timp ce Catana Sergiu în prezența lor, îl maltrata pe Balaban Gavril-persoana reținută și aflată în custodia lor. În același timp, nici Apostol Alexei și nici Garștea Veaceslav, colaboratori ai DCCO, în custodia cărora s-a aflat pătimitul Balaban Gavril, nu au putut să explice de unde au apărut la Balaban Gavril leziunile corporale constatate prin raportul de expertiză medico legală. Chiar și în situația în care dînșii nu ar fi văzut cum Catana Sergiu i-a aplicat lovituri lui Balaban Gavril, era imposibil ca ei să nu vadă ceia ce au văzut martorii Paniș Aurelia, care este vînzătoarea din magazin, Golan Iurie, care au menționat că, Balaban Gavril era însîngerat la gură.

Instanța de apel a menționat că referitor la versiunea din procesul - verbal de confruntare din 28.09.2009, între inculpatul Catana Sergiu și pătimitul Balaban Gavril ultimul, la întrebarea formulată a răspuns că, polițistul de sector Catana Sergiu nu l-a bătut la 03.10.2008, iar leziunile depistate și le-a provocat personal cînd aștepta afară, fiind în stare de ebrietate, lovindu-se de perile (f.d. 54-55, vol. I), pătimitul Balaban Gavril, în ședința de judecată a declarat că, înainte de efectuarea procedurii de confruntare, în izolatorul nr.13, a avut o discuție cu inculpatul Catana Sergiu, care i-a spus să declare că nu l-a maltratat el, dar singur și-a provocat leziunile corporale. În schimbul declarațiilor false, inculpatul Catana Sergiu i-a promis că va face tot posibilul ca dînsul să nu fie tras la răspundere penală pe cazul în legătură cu care a fost reținut. Catana Sergiu i-a mai promis că va face ca să fie totul bine și în privința feciorul Balaban Nicolae, ultimul fiind învinuit de săvîrșirea unui furt. Ulterior și-a dat seama că a fost dus în eroare de către inculpat. În realitate, la 03.10.2008, în incinta cantinei din s. Cîrnățeni a fost maltratat de către Catana Sergiu. În legătură cu aceste împrejurări, și anume că a fost influențat de către Catana Sergiu pentru prezentarea declarațiilor false în favoarea celui din urmă, pătimitul Balaban Gavril și avocatul Rotaru Dorel au înaintat procurorului plîngerii (f.d. 69, 70, vol. I).

Instanța de apel a constatat, că potrivit procesului - verbal de audiere a pătimitului Balaban Gavril din 27.10.2009 (f.d. 59, vol. I) dînsul, fiind asistat de avocatul său Rotaru Dorel, a declarat procurorului în ce împrejurări a făcut declarațiile false în cadrul procedurii de confruntare cu inculpatul Catana Sergiu. În atare împrejurări, instanța de fond corect a reținut, ca neîntemeiate argumentele aduse de către partea apărării, precum că pătimitul Balaban Gavril l-ar fi calomniat pe inculpatul Catana Sergiu și l-ar fi încriminat de pretinsele acțiuni de maltratare și corect a dovedit vinovăția inculpatului prin mijloacele de probă dobîndite în modul stabilit de lege, care au servit la constatarea existenței infracțiunii, la constatarea vinovăției, a căror apreciere a fost dată mai sus.

Instanța de apel a invocat că *vinovăția inculpatului Catana Sergiu pe episodul maltratării lui Munjiu Vasile* a fost dovedită prin circumstanțele expuse mai sus, din motiv de răzbunare cu depășirea atribuțiilor de serviciu.

Versiunea înaintată de către inculpatul Catana Sergiu și susținută de către martorul Ciobanu Sergiu a fost dezmințită de către probele acuzării, declarațiile pătimitului Munjiu Vasile, martorilor Munjiu Svetlana, Chelbur Valeriu, raportul de expertiză medico legală, probe care coraborează reciproc și stabilesc cu certitudine prezența acțiunilor de maltratare a părții vătămate Munjiu Vasile de către inculpatul Catana Sergiu.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a conchis, că faptul estorcării sumei de bani de la pătimitul Munjiu Vasile de către inculpatul Catana Sergiu, nu este obiect al învinuirii, iar judecarea cauzei în primă instanță s-a efectuat numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Instanța de apel a specificat, că *pe episodul maltratării lui Botnari Valeriu* vinovăția inculpatului Catana Sergiu a fost dovedită prin declarațiile pătimitului Botnari Valeriu, martorilor Coadă Maria, Balaban Nicolae, Balaban Igor, Cazacu Victor, raportul de expertiză medico-legală, probe care coroborează între ele.

Declarațiile martorilor Paniș Sergiu, Țurcanu Igor, martorului Prozorovschi Valeriu, care în ședința de judecată au repetat cu exactitate cele relatate de către inculpat, sunt date în favoarea inculpatului în confirmarea versiunii înaintată de ultimul precum, că a acționat față de pătimitul Botnari Valeriu în limita legitimei apărări, astfel instanța de fond le-a dat apreciere critică, acestea fiind în contradicție cu circumstanțele faptei.

Versiunea înaintată de către inculpatul Catana Sergiu și susținută de către martorul Cazacu Victor, Țurcan Igor, Prozorovschi Valeriu a fost dezmințită de către probele acumulate și administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de apel a precizat că, potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, litera a) și c) din alin. (2) al art. 328 Cod penal - „aplicarea violenței” a fost abrogată, fiind totodată modificate și completate un șir de acte legislative, avînd drept scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii. Concomitent, prin aceeași Lege, în Codul penal a fost introdus art. 166¹, care prevede răspunderea penală pentru tortură, tratamentul inuman sau degradant.

Prin urmare, fapta de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, nu a fost decriminalizată, faptele prejudiciabile comise de către făptuitori fiind în continuare pasibile de pedeapsă penală în baza art. 166¹ Cod penal.

Totodată, instanța de fond indicînd că acțiunile inculpatului nu pot fi încadrate în norma penală menționată, deoarece sancțiunea acesteia este mai aspră decît a

celeii în baza căruia inculpatul a fost pus sub învinuire, totuși nu a ținut cont de prevederile art. 8 Cod penal, potrivit căruia caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar la 22 ianuarie 2015 (f. d. 209, vol. V, ștampila pe plic) și cu supliment la 23 martie 2015 (f. d. 2012-13, vol. V) de către avocatul Balan Angela în numele inculpatului Catana Sergiu, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 9) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată din următoarele motive:

- cauza a fost judecată în prima instanță și în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;
- nici una din părți vătămate nu a fost prezentă în instanța de apel, nu a fost stabilită cauza neprezentării acestora, nu au fost citați legal;
- inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;
- examinarea cauzei în instanța de apel s-a efectuat în lipsa atragerii și citării legale a succesorului părții vătămate decedate Balan Gavril;
- instanța de judecată putea să-l condamne pe inculpat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, dar nu în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, care la momentul condamnării nu era în acțiune;
- instanța de judecată nu s-a expus asupra motivelor părții apărării invocate în apel.

8.1. În referința depusă de către procuror la recurs, se pledează pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Balan Angela în numele inculpatului Catana Sergiu, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală, prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea din punct de vedere a problemei de drept și prin ce cauza dată are importanță deosebită pentru jurisprudență.

Din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate de O.U.P. sunt legale în cadrul dosarului penal și nu au fost admise încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual penale, ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar și a suplimentului la el declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiului penal conchide că acesta este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 9) Cod de procedură penală, în baza cărora este întemeiat recursul, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în cazul în care cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală a unei părți; instanța de judecată nu s-a expus asupra motivelor părții apărării invocate în apel, precum și că inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală.

Raportînd normele menționate la prezenta speță, Colegiul penal constată că nici unul din temeiurile invocate de autorul recursului nu și-au găsit confirmarea din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că *cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală - în lipsa părților vătămate*, Colegiul penal nu-l acceptă și invocă că părțile vătămate Gavril Balaban, Botnari Valeriu și Mungiu Vasile au fost citați legal în instanța de apel, fapt confirmat prin avizele de recepție și plicurile poștale (f.d. 161-163). Totodată, se constată din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 04 decembrie 2014 (f. d. 166, vol. V), că de către instanță a fost pusă în discuție chestiunea privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa părților vătămate și audiind participanții la proces, unde avocatul Dumneanu Radu s-a pronunțat pentru examinarea cauzei în lipsa părților vătămate, a fost dispusă examinarea cauzei în lipsa părților vătămate Gavril Balaban, Botnari Valeriu și Mungiu Vasile. În prezent părțile vătămate nu contestă decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, rezumîndu-se că sunt de acord cu soluția adoptată.

La fel, Colegiul penal consideră nefondat și temeiul stipulat în art. 427 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, precum că - *inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală*, deoarece fapta imputată lui Catană Sergiu era prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, care prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 a fost abrogată (litera a) a alin. (2) al art. 328 Cod penal), fiind totodată modificate și completate un șir de acte legislative, avînd ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii, printre ele și Codul penal al Republicii Moldova. Tot, prin această Lege a fost introdus art. 166¹ Cod penal – Tortura, tratamentul inuman sau degradant. Concomitent alin.(2) al art. 123 Cod penal a fost modificat cu următorul cuprins: „(2) Prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice

autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.” În consecință, fapta de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu de către un polițist, precum este speța dată, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr. 252 nu a fost decriminalizată, în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală faptele prejudiciabile comise de către un colaborator de poliție, în baza art. 166¹ Cod penal. La modificarea Legii penale s-a ținut cont, că Codul penal al Republicii Moldova conține un șir de prevederi aplicabile persoanelor cu funcții de răspundere, acuzați că ar fi recurs la tortură sau maltratare. Astfel, art. 328 Cod penal, care incrimina în alin. (2) abuzul de putere, inclusiv lit. a), violența avea prevederi, care se suprapun cu infracțiunea de tortură, în special calificările din art. 328 sunt considerate drept constituente ale lex specialis ale art. 309¹ Cod penal (red. 30.06.2005). Această modificare a exclus posibilitatea recalificării acțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant la exces de putere, fapt negativ menționat de CEDO în hotărârile Valeriu și Nicolae Roșca și Pădureț contra Moldovei. Din aceste motive a fost abrogată lit. a) al alin. (2) art. 328 Cod penal și nicidecum fapta nu a fost decriminalizată.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că conform art. 8 Cod penal caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Art.10 alin. (1) Cod penal stipulează, că:

„legea penală, care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

(2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv”.

Prin urmare, avînd în vedere că Legea nr. 252 din 08.11.12 nu conține careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în speța dată, și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la dată săvârșirii infracțiunii, care este mai blîndă.

În această ordine de idei, instanța de recurs menționează, că sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (red. 18.12.2008) prevede o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite

funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, pe cînd sancțiunea art. 166¹ alin. (4) lit. a), f) Cod penal (red. 08.11.2012) (în care se încadrează acțiunile incriminate inculpatului Catana Sergiu) prevede o pedeapsă cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani. Astfel, aplicînd prevederile art. 8, 10 Cod penal, se constată că urmează a fi menținută încadrarea efectuată de instanța de apel, care a încadrat juridic corect fapta comisă de către inculpatul Catana Sergiu în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (red. 18.12.2008), care este mai blîndă.

Referindu-se la temeiul invocat în recursul suplimentar, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, în opinia Colegiului penal, instanța de apel întemeiat și argumentat a pus la baza deciziei de condamnare a lui Catana Sergiu cumulul de probe descris în decizia atacată (f. d. 174-194, vol. V), anume:

- declarațiile părții vătămate Munjiu Vasile, martorilor Munjiu Svetlana, Chelbur Valeriu, Golan Valeriu, Ciobanu Sergiu (declarate în ședința primei instanțe);

- declarațiile părții vătămate Botnari Valeriu, martorilor Balaban Igor, Balaban Nicolae, Coadă Maria, Țurcanu Igor, Paniș Sergiu, Cazacu Victor, Prozorovschi Valeriu;

- procesul-verbal de confruntare între pătimitul Balaban Gavril care este decedat și martorii Apostol Alexei, Garștea Veceslav din 30.04.2009 (f. d. 30-34, vol. I);

- raportul de expertiză-medico legală nr. 189/D din 24.08.2009, (f. d. 50-51, vol. I);

- raportul de expertiză-medico legală nr. 30/D din 19.02.2009, (f. d. 25-26, vol. II);

- raportul de expertiză-medico legală nr. 49 din 07.02.2011 (f. d. 7, vol. III);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului (f. d. 14-15, vol. III);

- procesul-verbal de cercetare a hainelor și îmbrăcăminteii lui Botnari Sergiu (f. d. 17, vol. III);

- raportul de expertiză-medico legală nr. 26/D din 08.02.2011 (f. d. 23, vol. III);

- extrasul din ordinul nr. 99 EF din 27.02.2009 (f. d. 39, vol. III);

- demersul procurorului raionului Căușeni din 11.02.2011 prin care se solicită suspendarea provizorie din funcție a șefului de post, ofițer operativ superior de poliție Cîrnățeni al CPR Căușeni, Catana Sergiu (f. d. 52-53, vol. III);

- extrasul din ordinul nr. 46 EF din 18.02.2011 privind concedierea lui Catana Sergiu, (f. d. 54-55, vol. III);

- procesul-verbal de confruntare din 22.02.2011 între inculpatul Catana Sergiu și pătimitul Botnari Valeriu (f. d. 63-64, vol. III);

- copia raportului neînregistrat la CPR Căușeni din 06.02.2011 (f. d. 54, vol. IV);

- declarațiile părții vătămate Balaban Gavril, martorilor Balaban Eudochia, Golan Iurie, Paniș Aurelia.

Acest cumul de probe pe deplin confirmă vinovăția inculpatului Catana Sergiu de comitere a acțiunilor incriminate lui și infirmă versiunile inculpatului privind nevinovăția sa.

Referindu-se la episodul de maltratare a părții vătămate Balaban Gavril, instanța de apel corect a invocat că vina inculpatului Catana Sergiu este dovedită prin declarațiile făcute în ședința de judecată de către partea vătămată, martorii Balaban Eudochia, Golan Iurie, declarațiile martorului Paniș Aurelia date în cadrul urmăririi penale, raportul de expertiză medico-legală, care atestă cu certitudine și în afara unor dubii rezonabile că, la 03.10.2008 Balaban Gavril a fost maltratat de către inculpatul Catana Sergiu în circumstanțele mai sus expuse, iar acțiunile acestuia denotă abuz de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu.

Declarațiile făcute de către martorii apărării Apostol Alexei și Garștea Veceslav atît în cadrul urmăririi penale cît și în ședința de judecată, instanța de judecată corect le-a apreciat critic, fiind lipsite de credibilitate or, aceștea au făcut declarații în favoarea inculpatului, colegului lor Catana Sergiu, protejîndu-1 astfel pe acesta cît și pe ei însuși de consecințe nefavorabile or, în caz contrar cum aveau să explice inacțiunile sale în timp ce Catana Sergiu în prezența lor, îl maltrata pe Balaban Gavril - persoana reținută și aflată în custodia lor. În același timp, nici Apostol Alexei și nici Garștea Veaceslav, colaboratori ai DCCO, în custodia cărora s-a aflat pătimitul Balaban Gavril, nu au putut să explice de unde au apărut la Balaban leziunile corporale constatate prin raportul de expertiză medico legală. Chiar și în situația în care dînșii nu ar fi văzut cum Catana Sergiu i-a aplicat lovituri lui Balaban Gavril, era imposibil ca ei să nu vadă ceia ce au văzut martorii, Paniș Aurelia, care este vînzătoarea din magazin, Golan Iurie, care au menționat că, Balaban Gavril era însîngerat la gură.

Referitor la versiunea din procesul - verbal de confruntare din 28.09.2009, între inculpatul Catana Sergiu și pătimitul Balaban Gavril ultimul, la întrebarea formulată a răspuns că, polițistul de sector Catana Sergiu nu l-a bătut la 03.10.2008, iar leziunile depistate și le-a provocat personal cînd aștepta afară, fiind în stare de ebrietate, lovindu-se de perile (f.d.54-55), pătimitul Balaban Gavril în ședința de judecată a declarat că, înainte de efectuarea procedurii de confruntare, în izolatorul nr. 13, a avut o discuție cu inculpatul Catana Sergiu, care i-a spus să declare că nu l-a maltratat el, dar singur și-a provocat leziunile corporale. În schimbul declarațiilor false, inculpatul Catana Sergiu i-a promis că va face tot posibilul ca dînsul să nu fie supus răspunderii penale pe cazul în legătură cu care a fost reținut. Catana Sergiu i-a mai promis că va face ca să fie totul bine și în

privința feciorul Balaban Nicolae, ultimul fiind învinuit de săvârșirea unui furt. Ulterior și-a dat seama că a fost dus în eroare de către inculpat. În realitate, la 03.10.2008, în incinta cantinei din s. Cîrnățeni a fost maltratată de către Catana Sergiu. În legătură cu aceste împrejurări, și anume că a fost influențat de către Catana Sergiu pentru prezentarea declarațiilor false în favoarea celui din urmă, pătimitul Balaban Gavril și avocatul Rotaru Dorel au înaintat procurorului plîngerii (f.d.69- 70, vol. I).

Potrivit procesului - verbal de audiere a pătimitului Balaban Gavril din 27.10.2009 (f.d. 59, vol. I) dînsul, fiind asistat de avocatul său Rotaru Dorel, a declarat procurorului în ce împrejurări a făcut declarațiile false în cadrul procedurii de confruntare cu inculpatul Catana Sergiu. În atare împrejurări, instanța de fond corect a reținut, ca neîntemeiate argumentele aduse de către partea apărării, precum că pătimitul Balaban Gavril l-ar fi calomniat pe inculpatul Catana Sergiu și l-ar fi încriminat de pretinsele acțiuni de maltratare și corect a dovedit vinovăția inculpatului prin mijloacele de probă dobîndite în modul stabilit de lege, care au servit la constatarea existenței infracțiunii, la constatarea vinovăției, a căror apreciere a fost dată mai sus.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal nu constată prezența erorilor de drept invocate de recurent în recurs (cu supliment la el) ce ar genera casarea hotărîrii atacate sub aspectele invocate, impunîndu-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Balan Angela în numele inculpatului Catana Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Catana Sergiu Pintilie**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **09 iulie 2015**.

Președinte (semnătura)

Ursache Petru

Judecători (semnătura)

Timofti Vladimir

(semnătura)

Alerguș Constantin

Copia corespunde originalului

Timofti Vladimir